

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/92/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517205245
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2517205245.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. A. XXX, 2/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, C. A. XXX, 3/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, C. A. XXX, 4/ F. E., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/ X, C., 5/ F. A., nar. XX.XX.XXXX, G. XX/XX, C., 6/ H. E., nar. XX.XX.XXXX, C. A. XXX, zastúpení advokátkou: JUDr. Jana Brišková Dominová, so sídlom Štefánikova 6453/2C, Piešťany, proti žalovaným: 1/ Obec Veľké Orvište, so sídlom Hlavná 17, Veľké Orvište, IČO: 00 654 078, 2/ I. J. D., nar. XX.XX.XXXX, F. XX, J., 3/ H. E. D., nar. XX.XX.XXXX, F. XX, J., o určenie, že vec patrí do dedičstva, na odvolanie žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 14C/79/2017-577 zo dňa 13. apríla 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v napadnutej časti určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 266, záhrada o výmere 36 m², parc. č. 267, záhrada o výmere 86 m², parc. č. 269, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 47 m² a parc. č. 282, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 442 m², patria do dedičstva po nebohej D. E., K. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX a vo výroku II. o náhrade trov konania ruší a vec mu v uvedenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Súd u r č u j e , že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 264, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², parc. č. 273, záhrada o výmere 54 m², parc. č. 274, záhrada o výmere 140 m², parc. č. 281, záhrada o výmere 169 m² a parc. č. 283, záhrada o výmere 212 m², na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 266, záhrada o výmere 36 m², parc. č. 267, záhrada o výmere 86 m², parc. č. 269, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 47 m² a parc. č. 282, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 442 m², patria do dedičstva po nebohej D. E., K. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX.

II. Žalobcovia v I. až 6. rade m a j ú p r á v o na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. až 3. rade v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil citáciou § 111 ods. 1, § 112, § 556 zák. č. 141/1950 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 29.4.1953, § 1 ods. 1 zák. č. 142/1950 Zb. o konaní v občianskych právnych veciach, § 2 ods. 2, § 21 a § 22 ods. 1 prvá veta a ods. 2 zák. č. 116/1951 Zb. o štátnom notárstve účinnom ku dňu 29.4.1953, § 15 ods. 1 zák. č. 52/1954 Zb., § 137 Civilného sporového poriadku, § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 1.10.1984, § 230, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval tým, že „v predmetnej veci sa žalobcovia domáhali určenia, že sporné Nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1/3 patria do dedičstva po ich právnej predchodkyňi - D. E.. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané (a táto otázka ani nebola sporná), že žalobcovia sú právní nástupcovia po zosn. D. E., preto boli aktívne vecne legitimovaní na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva. Žalovaní v 1. až 3. rade sú zapísanými podielovými spoluvlastníkmi Nehnuteľností (LV č. XXX N. XXX), preto sú pasívne vecne legitimovanými v spore o požadované určenie. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem na určení, že Nehnuteľnosti patria dedičstva, vzhľadom na stav vedených vlastníckych vzťahov na LV bez rozhodnutia súdu nie je možné zahrnúť sporné Nehnuteľnosti do dedičstva po Poručiťelke. Tak žalobcovia, ako aj žalovaní disponovali právnymi titulmi, na základe ktorých tvrdili, že došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k sporným Nehnuteľnostiam či už Poručiťelkou (Notárska zápisnica), alebo žalovaným v 1. rade (delimitácia), či žalovanými v 2. a 3. rade (kúpna zmluva). Bolo preto vecou súdu posúdiť, ktorý subjekt platne nadobudol vlastnícke právo k Nehnuteľnostiam, čím je daný naliehavý právny záujem na požadovaný určení.

Vychádzajúc z histórie vlastníckych vzťahov k Nehnuteľnostiam súd zistil, že pôvodne boli zapísané v PK vl. č. XXX na meno neb. D. O. (ženatého s N. O., K. D.) v podiele 1/3 na základe kúpnej zmluvy zo dňa 05.07.1921. (bod 11.) V nezmenenom stave Nehnuteľnosti vlastnil D. O. až do svojej smrti - dňa XX.XX.XXXX. Jedinou dedičkou sa stala jeho manželka - N. O. (syn poručiťela nededil, lebo sa nachádzal na zahraničí na neznámom mieste). Dedičstvo bolo N. O. potvrdené Usnesením Štátneho notárstva v Piešťanoch sp. zn.: Dnot/57/53 zo dňa 03.05.1953 (bod 24.). Ešte pred tým, než bolo vydané Usnesenie o potvrdení dedičstva, N. O. pristúpila ako predávajúca k uzavretiu kúpnej zmluvy s kupujúcou - D. E., a to formou Notárskej zápisnice (N 75/53, NZ 66/53) zo dňa 29.04.1953 (bod 13.) Notárska zápisnica bola spísaná tým istým notárom, ktorý prejednával dedičstvo po D. O. (Dr. Slezák). Ku dňu 29.04.1953 bol účinný Občiansky zákonník zák. č. 141/1950 Zb., ktorý upravoval režim nadobúdania vecí (vrátane nehnuteľností) odlišne. Podľa § 111 sa vlastníctvo k veciam nadobúda už samotnou zmluvou, ak nie je dohovoréné inak ale ak nič iné nevyplýva z osobitných predpisov. Tu však súd nemohol opomenúť ust. § 556 OZ, podľa ktorého ak tomu nebráni spôsob zabezpečenia, môže dedič, kým mu dedičstvo nebolo ešte potvrdené, dedičstvo celkom alebo čiastočne scudziť, zadlžiť, zmeniť jeho podstatu alebo robiť opatrenia, ktoré presahujú rámec obvyklého riadneho hospodárenia, len s privolením súdu. Je nepochybné, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy formou Notárskej zápisnice, N. O. ešte nebolo potvrdené dedičstvo po manželovi, preto išlo o scudzenie dedičstva, ktoré ešte nebolo potvrdené. Významnou spornou otázkou vo veci bolo to, či podľa ust. § 556 OZ bolo potrebné privolenie súdu ma scudzenie dedičstva, alebo nie. Žalobcovia v konaní tvrdili, že privolenie súdu je potrebné len vtedy, ak ide o zabezpečenie dedičstva, čo sa nestalo a pokiaľ by tomu tak aj nebolo, tak Notársku zápisnicu spísal ten istý notár, ktorý prejednával dedičstvo, preto mali za to, že notár, ako predstaviteľ štátneho notárstva konal na základe poverenia súdu a teda privolenie súdu bolo dané. S uvedeným sa nestotožnili žalovaní v 2. a 3. rade, ktorí namietali, že privolenie súdu nie je možné nahradiť spísaním Notárskej zápisnice Dr. Slezákom, hoci bol notárom, ktorý prejednával dedičstvo po D. O.. Uzavretú kúpnu zmluvu preto považovali za neplatnú a mali za to, že Poručiťelka na jej podklade nemohla Nehnuteľnosti nadobudnúť do svojho vlastníctva.

Znenie ust. § 556 OZ je podľa názoru súdu jednoznačné len v tej časti, ktorá zakotvuje, že dedič môže, kým mu dedičstvo nebolo ešte potvrdené, dedičstvo celkom alebo čiastočne scudziť, zadlžiť, zmeniť jeho podstatu alebo robiť opatrenia, ktoré presahujú rámec obvyklého riadneho hospodárenia, len s privolením súdu. Je to práve úvodná časť ustanovenia, ktorá pripúšťa odlišný výklad, a to: ak tomu nebráni spôsob zabezpečenia, môže dedič ... (atď). Tu súd musel pripustiť pochybnosť, či sa privolenie súdu dedičovi na scudzenie dedičstva vzťahuje iba na situáciu, keď súd (prípadne štátne notárstvo) vykonalo úkony smerujúce k zabezpečeniu dedičstva, alebo dedič potrebuje privolenie súdu vždy, keď mu dedičstvo ešte nebolo potvrdené (teda išlo by o osobitný druh zabezpečenia dedičstva ex lege). Tu súd dáva do pozornosti, že podľa § 111 ods. 1 OZ, vlastníctvo k veciam jednotlivo určeným prevádza sa už samou zmluvou, ak nevyplýva nič iné z osobitných predpisov. Ak by bol správny výklad ust. § 556 OZ taký, že dedič pred potvrdením dedičstva potrebuje na scudzenie majetku privolenie súdu, potom z pohľadu súdu podľa § 111 ods. 1 OZ absencia privolenia súdu bráni tomu, aby došlo k platnému prevodu vlastníctva predmetnou kúpnu zmluvou. Z komentára OZ k ust. § 556 súd zistil, že „časť praxe vykladala § 556 OZ tak, že ide o osobitný druh zabezpečenia každého dedičstva ex lege bez ohľadu na to, či došlo k zabezpečeniu podľa § 556 OZ uznesením štátneho notárstva, vydaného podľa § 318 OSP (pozn. Občianskeho súdneho poriadku). Táto aplikácia § 556 OZ bola v súlade s bodom 31 úpravy Min. fin. z 21.05.1951, č. 220/44.643/51, Vestník Min. fin. č. 9/1951, b.č. 113, kde okrem iného uvádza: toto potvrdenie (t.j. potvrdenie o nadobudnutí dedičstva) je vzhľadom na to, že podľa nového dedičského práva sa nadobúda dedičstvo už smrťou poručiťela iba deklaratórnym výrokom. Pokiaľ však

ide o obmedzenie dedičskej voľnosti dediča, má potvrdenie o nadobudnutí dedičstva obdobný význam ako skoršie odovzdanie pozostalosti (odovzdacia listina). To vyplýva najmä z ustanovení § 556 OZ, podľa ktorého môže dedič - dokiaľ mu nadobudnutie dedičstva nebolo potvrdené štátnym notárstvom - zdedený majetok scudziť, zadlžiť a pod. len s privolením štátneho notárstva.“ (Komentár k občianskemu zákonníku, Dedičské právo, Slovenské vydavateľstvo politickej literatúry Bratislava, Právnický ústav Ministerstva spravodlivosti, oddelenie v Bratislave, 1958, str. 245)

Súd má za to, že privolenie súdu podľa § 556 OZ môže byť dané len formou uznesenia (§ 148 zák. č. 142/1950 Zb. o konaní v občianskych právnych veciach) a podľa prísl. ustanovení zák. č. 116/1951 Zb. o štátnom notárstve, týkajúcich sa činnosti štátneho notárstva z poverenia súdu, je vylúčené, aby samotné spísanie Notárskej zápisnice bolo považované za privolenie súdu len preto, že notár, ktorý Notársku zápisnicu spísal bol poverený aj prejednaním dedičstva. V danej veci dedičské konanie a úkony notára, ktorými došlo k úradnému spísaniu kúpnej zmluvy formou notárskej zápisnice, sú nezávislé a odlišné úkony štátneho notárstva, pričom na to, aby notár mohol udeliť dedičovi privolenie na scudzenie majetku (formou uznesenia) by potreboval osobitné poverenie súdu (§ 2 ods. 2 zák. o štátnom notárstve, notári spisujú vo vlastnom odbore pôsobnosti verejné listiny o právnych úkonoch, ako i o iných skutočnostiach právne významných; okrem toho konajú a robia úkony z poverenia súdu, atď.) Súd vykonal dokazovanie aj dedičským spisom po D. O. a dospel k záveru, že v privolenie súdu na scudzenie dedičstva sa v ňom nenachádza. Výklad ust. § 556 OZ - „že účinky § 556 OZ nastávajú len za predpokladu, že došlo k zabezpečeniu dedičstva podľa § 555 OZ, je v súlade s výkladom teórie (porov. Učebnicu občianskeho a rodinného práva, 1. vyd., str. 52, Plank: Dedičské právo, str. 162) a priklonila s k nemu aj prvá pracovná konferencia občianskeho procesného práva usporiadaná Československou akadémiou vied, sekciou ekonómie a práva, konaná v Libliciach v dňoch 3. a 4. mája 1956. Konferencie sa zúčastnili zástupcovia teórie a praxe a po obsiahlej diskusii súhlasili s výkladom: V doslovnom znení § 556 OZ nemožno nájsť opory pre záver, že tu ide o zabezpečenie dedičstva ex lege. Odporúča sa preto z tohto hľadiska preskúmať úpravu Ministerstva financií z 21. mája 1951, č. 113 Vestníka Min. fin. z roku 1951, bod 31. Vzhľadom na to, čo bolo uvedené v §§ 555 a 556 OZ, platí o dispozíciách dediča dedičstvom alebo jeho časti toto: A. V čase pred právoplatným potvrdením nadobudnutia dedičstva: 1. ak sa v konkrétnom prípade nevyslovilo zabezpečenie dedičstva podľa § 318 OSP, môže dedič disponovať dedičstvom alebo jeho časťami, a to či pôjde o úkony obvyklého riadneho hospodárenia alebo o úkony presahujúce rámec takého hospodárenia. Môže teda dedič napr. bez privolenia štátneho notárstva predať zdedenú nehnuteľnosť, automobil, uzavrieť hypotekárnu pôžičku a pod.“ Pre úplnosť súd uvádza, že v čase, keď zasadala pracovná konferencia, na ktorej boli prijaté vyššie uvedené závery (r. 1956) bol už účinný zák. č. 52/1954 Zb., ktorým sa rozširuje pôsobnosť štátneho notárstva. Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona, všade tam, kde sa právne predpisy v súvislosti s prejednaním dedičstva (pozostalosti) zmieňujú o súde, rozumie sa tým na budúce notárstvo. Z uvedeného dôvodu znenie § 556 OZ v čase, keď o jeho výklade rokovala pracovná konferencia bolo: ak tomu nebráni spôsob zabezpečenia, môže dedič, kým mu dedičstvo nebolo ešte potvrdené, dedičstvo celkom alebo čiastočne scudziť, zadlžiť, zmeniť jeho podstatu alebo robiť opatrenia, ktoré presahujú rámec obvyklého riadneho hospodárenia, len s privolením štátneho notárstva. Analogicky je však potrebné vychádzať z toho, že privolenie súdu (po r. 1954 privolenie štátneho notárstva) v danom prípade potrebné nebolo a N. O. mohla bez toho, aby mala privolenie súdu, platne previesť vlastnícke právo na D. E. kúpnu zmluvou pojatou do Notárskej zápisnice.

Občiansky zákonník a i zákon o katastri nehnuteľností vychádzajú zo zásady intabulácie, t.j. vlastnícke (vecné) právo sa nadobúda až vkladom práva do evidencie nehnuteľností. Táto zásada platí na území Slovenska od r. 1850, kedy bol zavedený systém pozemkových kníh. Zápis vlastníckeho práva do pozemkovej knihy mal konštitutívne účinky. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. zrušil konštitutívny charakter zápisov vlastníctva v pozemkových knihách. Vlastníctvo k nehnuteľnostiam na základe zmlúv o prevode uzavretých po 01.01.1951 sa nadobúdajú už samotnou zmluvou, ak nič iné nevyplývalo z osobitných predpisov. Podľa § 111 a nasl. citovaného zákona sa prevod vlastníctva zapisoval do pozemkových alebo železničných kníh, ale tento zápis mal len deklaratórnu povahu. K platnosti zmluvy sa podľa § 1 ods. 1 zák. č. 65/1951 Zb. vyžadovalo privolenie okresného národného výboru, v obvode ktorého sa nachádzala nehnuteľnosť. (Fekete, I.: Občiansky zákonník, Veľký komentár, 2. zväzok, vecné práva, zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie, § 123 - 459, Eurokódex 2015, str. 162 a 163) Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že Poručiteľka - D. E. nadobudla vlastnícke právo k Nehnuteľnostiam v spoluvlastníckom podiele 1/3 už samotnou kúpnu zmluvou pojatou do Notárskej zápisnice, pričom podmienka privolenia ONV bola splnená (bod 13.).

Žaloba o určenie, že nehnuteľná vec patrí dedičstva, je žalobou na určenie, či tu právo je alebo nie je podľa § 137 písm. c) CSP. „Formuláciu petitu na určenie, či tu právo je alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny právny stav (v prítomnom čase). Nie je prípustné

určovať práva v minulosti, ak tieto už zanikli. Platí, že rozsudok určuje (ne)existenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia (§217). Uvedené platí aj pri žalobách dedičov, ktorými žiadajú o určenie, že určitá vec patrí do dedičstva. V praxi sa okrem formulácie petitu v znení „súd určuje, že vec patrí do dedičstva po poručiťovi“ používa aj formulácia „súd určuje, že poručiť bol vlastníkom veci ku dňu smrti“. Mohlo by sa zdať, že sa tu určuje právo podľa právneho stavu v minulosti. V skutočnosti to tak ale nie je. Obe uvedené formulácie je potrebné vykladať po obsahovej stránke tak, že aktuálny stav (v čase vyhlásenia rozsudku) je ten, že vec ešte nebola ako dedičstvo prejednaná a stále môže (má byť) ako dedičstvo prejednaná.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, str. 499) Na základe uvedeného súd určil, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na Nehnuteľnostiach, patria do dedičstva po nebohej D. E., K. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX. (výrok I) Pokiaľ ide o nadobúdaci titul žalovaného v 1. rade, a to, že Nehnuteľnosti mali prejsť na Československý štát v r. 1984 a následne delimitáciou na žalovaného v 1. rade (bod 14. až 17). Podľa § 453 ods. 1 prvá veta OZ účinného ku dňu 01.10.1984, veci opustené alebo skryté, vlastníkom ktorých nie je známy, pripadajú do vlastníctva štátu. Tu súd konštatuje, že Nehnuteľnosti po D. O. nemohli byť ku dňu 01.10.1984 opustenými, keďže v tomto čase D. O. už nežil (zomrel v r. XXXX) a Nehnuteľnosti riadne zdedila jeho manželka N. O., ktorá ich previedla na Poručiťku. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zápis vlastníckeho práva do pozemkovej knihy podľa Notárskej zápisnice, ani podľa dedičského Usnesenia zo dňa 03.05.1953, neboli nikdy vykonané. Je možné len predpokladať, že zápis vlastníckeho práva nebol vykonaný následkom nesprávneho úradného postupu štátneho notárstva, či iných zúčastnených orgánov, čo však nemôže byť na ujmu Poručiťke ani jej právnym nástupcom. Tu však súd zdôrazňuje, že ak v prejednávanej veci nebol pre súd problém v r. 2020 zabezpečiť pripojenie dedičského spisu po D. O., mohli a mali byť pre ONV v Trnave (bod 14.) pri vynaložení primeranej odbornej starostlivosti známe skutočnosti o úmrtí vedeného vlastníka - D. O., prejednaní dedičstva po ňom a takisto aj prevodu na Poručiťku. Z listu Okresného národného výboru (ďalej len „ONV“) v Trnave č. Fin. 4/Rp - 3826/F zo dňa 01.10.1984 vo veci: Prechod nehnuteľnosti na čl. štát v zmysle § 453, ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. vyplynulo o.i., že k záveru prišiel odbor na základe šetrenia a bolo zistené, že spoluvlastníci sa nachádzajú v zahraničí, nikoho nepoverili správou svojho majetku a o svoj majetok sa nehlásia. Zo samotného listu zo dňa 01.10.1984 ani iných dostupných listín však nevyplýva, na základe akého šetrenia alebo listín mali byť tieto skutočnosti zistené. Naopak, ak by skutočne došlo k šetreniu, či boli Nehnuteľnosti opustené, bezpochyby by vyšlo najavo, že D. zomrel v r. XXXX. Súd preto uzatvára, že šetrenie, či nehnuteľnosti boli opustené, neprebehlo riadne a Nehnuteľnosti neboli vecou opustenou v zmysle § 453 ods. 2 OZ, nemohol preto ONV Trnava platne deklarovať prechod vlastníckeho práva na štát. Následne v zmysle rímskej zásady „nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet“ (nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má), nemohli Nehnuteľnosti prejsť na žalovaného v 1. rade delimitáciou.

Pokiaľ ide o nadobúdaci titul žalovaných v 2. a 3. rade, R I 2238/90 - kúpna zmluva 188/90 na LV č. XXX a V 29/94 - kúpna zmluva - 38/94 na LV č. XXX, je zrejmé, že Nehnuteľnosti nadobudli kúpou v r. 1990 a 1994. Žalovaní v 2. a 3. rade tvrdili, že na pozemky, ktoré majú vo svojom vlastníctve chodia, ale nebývajú tam. Sporné pozemky užívali, aj cez ne chodili. Prístup od obce si žiadali preto, lebo p. B. zriadila neoprávnene bránu a túto zamkla. Preto žiadali o pomoc obec. Žalobkyňa v 1. rade naopak tvrdila, v predmetných nehnuteľnostiach býva vyše 50 rokov. Pani N. O. poznala, chodili tam s prababkou, pani O. umrela v roku XXXX. Nehnuteľnosti užívali manželia O. a potom jej babka D. E., ktorá ich doopatrovala. Spolu však nebývali. Jej rodičia postavili dom asi v 60 rokoch, ten pôvodný dom hlinený, v ktorom bývali manželia O. stál na mieste, kde stojí rodinný dom v jej vlastníctve. Od tohto obdobia pani O. bývala vo dvore, kde jej bola postavená jedna izba a tam dožila. Starala sa o ňu babka D. E., ktorá ju doopatrovala. Žalobkyňa v 2. rade, ktorá uviedla, že pozemky boli ohradené. Cez ten konkrétny pozemok, dvor, nikto iný než oni, nikdy nechodil. Žalovaný v 1. rade vypovedal, že pozemok užíva pani B., obec pozemok nejako nevyužíva. Nevie sa však vyjadriť k obdobiu, ktoré predchádzalo jeho pôsobeniu v obci (2014). Pozemok eviduje ako uzavretý bránou. Svedkyňa H. J. uviedla, že uviedla, že parcela, ktorej je spoluvlastníčkou je 286 a to čo užíva p. B. je hneď vedľa. K svojmu pozemku chodí cez parc. 285, ktorej majiteľom je p. P.. Ako prístup ju využívajú aj žalovaní v 2. a 3. rade. Svedkyňa D. Q. vypovedala, že poznala D. E., manželov O., N. a D., nepoznala. Pamätá si rodičov žalobkyne v 1. rade - H. a N. Q., oni tam bývali, predtým tam bol ešte taký malý domček, pripomínal perníkovú chalúпку, tam bývalí takí starí ľudia, ale nevie ako sa volali. K svojmu domu chodila cez vedľajší pozemok, v súčasnosti je ten pozemok p. P.. Čo si pamätá, odjakživa sa chodilo cez tento spoločný dvor, to je to, čo má p. P., cez ohradený dvor, ktorý užíva p. B. sa nechodilo. Spomína si, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, užívala len p. B. s rodinou. Z uvedeného dokazovania mal súd za preukázané, že nehnuteľnosti,

ktoré tvoria uzavretý dvor - parc. č. 283 a 264 užívala do svojej smrti N. O., ďalej Poručiteľka, ktorá tam manželov O. doopatrovala, následne právni nástupcovia Poručiteľky. Pokiaľ ide o ostatné pozemky, história ich užívania je pomerne sporná. V danom prípade však užívacie vzťahy k Nehnuteľnostiam nie sú relevantné. Predmetom konania je určenie, že Nehnuteľnosti patria do dedičstva po Poručiteľke - D. E.. Táto Nehnuteľnosť nadobudla v r. 1953 Notárskou zápisnicou a zomrela dňa XX.XX.XXXX, bolo teda nadbytočné zaoberať sa otázkou potencionálneho vydržania zo strany žalovaných v 2. a 3. rade, keď ku kúpe z ich strany došlo až v r. 1990 a 1994, teda po smrti Poručiteľky. Žalovaní v 2. a 3. rade v konaní predložili Kúpnu zmluvu zo dňa 22.12.1993 uzavretú medzi predávajúcim - žalovaným v 1. rade a kupujúcimi - žalovanými v 2. a 3. rade pričom predmetom kúpy boli pozemky vedené na LV č. XXX - parc. č. 289, dom súp. č. XXX v podiele 7/24-ín (pozn. nie je predmetom sporu) a na LV č. XXX, parc. č. 266, 267, 269, 282 v podiele 9/12-ín a kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 20.06.1990 uzavretej medzi predávajúcou - D. P., K. O., nar. XX.XX.XXXX a žalovanými v 2. a 3. rade ako kupujúcimi, ktorej jej predmetom bola kúpa nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX parc. č. 289, dom s.č. XXX a parc. č. 292, 295, 299 (pozn. nie je predmetom sporu) a na LV č. XXX parc. č. 283, 264, 273, 274, 266, 267, 269, 281 a 282 v podiele 3/12. Súd zdôrazňuje, že predmetný spoluvlastnícky podiel vo výške 1/3 (resp. 4/12), ku ktorému sa žalobcovia domáhali určenia, že patrí do dedičstva po Poručiteľke, je spoluvlastníckym podielom pôvodne patriacim do vlastníctva D. O., teda ten spoluvlastnícky podiel, ktorý nemohol platne prejsť na štát v r. 1984 (tu súd odkazuje na závery obsiahnuté v bode 52.).

Pokiaľ ide o námietku žalovaných v 2. a 3. rade, že vzhľadom na rozhodnutie ONV č. Fin. 4/Rp - 3826/F zo dňa 01.10.1984 už bolo o tomto majetku konané a je tu prekážka res iudicata, túto súd nepovažoval za dôvodnú. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami: totožnosťou osôb (strán konania) a totožnosťou predmetu súdneho konania. Pokiaľ ide o list ONV č. Fin. 4/Rp - 3826/F zo dňa 01.10.1984, súd ho jednak nepovažoval za rozhodnutie správneho orgánu a jednak nešlo o súdne konanie, preto o prekážku veci rozhodnutej ísť nemôže.

Pokiaľ ide o konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn.: 4C/54/2015, na strane žalobcov vystupuje len p. A. B., pričom žalovaní v 1. až 3. rade sú totožní ako prejednávanej veci. Z pripojeného spisu súd zistil, že predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam parc. č. 264 a 283 na LV č. XXX, pričom svoje vlastnícke právo žalobkyňa odvodzovala od právneho titulu: Postupnej smluvy S: 250/43 zo dňa 14.12.1943, ktorú súd ako dôkaz vykonal aj prejednávanej veci (bod 10.) Je teda zrejmé, že nejde o totožné strany konania a už vôbec nie o totožný predmet konania. Vo veci sp. zn. 4C/54/2015 bolo konanie zastavené následkom späťvzatia žaloby, a to uznesením zo dňa 06.11.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2017.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 tak, že úspešným žalobcom v 1. až 6. rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovaným v 1. a 3. rade, vzhľadom na ich plný úspech v konaní (výrok II.).“

4. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. Dôvodili, že predložená kúpna zmluva z 29.04.1953 spísaná formou notárskej zápisnice N 75/53, Nz66/53 je neplatná, lebo bola uzatvorená vtedy s nevlastníkom N. O. K. D., ktorej vlastníctvo v čase uzavretia zmluvy ešte nevzniklo. N. O. v čase spísania notárskej zápisnice bola len pravdepodobným dedičom po svojom manželovi poručiteľovi D. O.. Majetok, ktorý je predmetom bol predmetom zmluvy, bol v čase jej uzavretia len predmetom dedičského konania, ktoré nebolo právoplatné a vykonateľne ukončené. Tento majetok nebol ani obsahom rozhodnutia súdu postupom podľa § 556 zákona č. 141/1950 Zb. vtedy platnom znení. Dedičský spis neobsahuje rozhodnutie o zabezpečení dedičstva ani o jeho spôsobe zabezpečenia. V uznesení Dnot 57/53 z 3.5.1953 notár konštatoval, že dedený majetok je bez zabezpečenia. Teda tento majetok je nezabezpečený a teda je možné urobiť scudzovací úkon, ale len s privolením súdu. Protistrana neunesla dôkazné bremeno a nepredložila v súdnom konaní také privolenie súdu, ktorý vyžaduje zákon k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy. V dedičskom spise sa takéto privolenie nenachádza. Súdne konania sa vedú písomnou formou, je vylúčené konkludentné konanie súdu. D. E. a N. O. mali možnosť sa oboznámiť s právnou úpravou, neznalosť zákona neospravedlňuje. Právny úkon je absolútne neplatný z dôvodu, lebo sa prieči zákonu a je v rozpore so zákonom. Nehnuteľnosti v čase vyhotovenia uznesenia Dnot 57/53 zo dňa 03.05.1953 boli stále predmetom dedenia a nie vo vlastníctve D. E.. Samotný notár ich považoval za súčasť dedičstva. D. E. nenamietala u notára nezapísanie nehnuteľnosti na svoje meno v príslušných registroch počas svojho života. N. O. mohla platne a účinne uzavrieť platnú zmluvu o prevode vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam až po 20.06.1953. V uznesení o potvrdení dedičstva pre N. O. nie je zmienka o akomkoľvek privolaní súdu k uzavretiu kúpnej zmluvy, ani zmienka o uzavretí kúpnej zmluvy o predmetných nehnuteľnostiach s D. E., teda notár správne prejednal dedičstvo v rozsahu celého majetku

po poručiteľovi v prospech N. O.. Notár správne vyhodnotil, že kúpna zmluva je absolútne neplatná pre absenciu privolenia súdu, ktorý nebol daný súdom pred uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy, ani nebol daný zápisnici a nie v uznesení o prejednanie dedičstva po nebohom D. O.. Udelený oneskorený súhlas ONV Piešťany zo dňa 10.01.1954 nemá vplyv na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, lebo kúpna zmluva nevznikla. Ak by bolo dané privolenie súdu k uzavretiu kúpnej zmluvy predmetným nehnuteľnosťami, tento majetok by potom nemohol byť predmetom dedičstva v takom rozsahu, ako bol uvedený v dedičskom konaní po nebohom D. O.. Pokiaľ tento majetok bol v čase spísania uznesenia o prejednanie dedičstva 03.05.1953 bol vo vlastníctve mal D. E. nemohol byť prejednaný v dedičskom konaní, lebo by už mal svojho žijúceho vlastníka mimo dedičov. Dňa 20.06.1953 právoplatnosťou uznesenia o dedičstve bolo možné na návrh dedičky vykonať zápis vo vložke č. XXX katastrálne územie C. A.. Tento zápis ale nebol vykonaný, v tomto čase tento zápis nemá vplyv na existenciu vlastníckeho práva, pretože zápisy nemali v tomto čase konštitutívny charakter.

V roku XXXX zomrela N. O.. V roku 1984 štát zistil, že predmetné nehnuteľnosti boli vo vložke č. XXX katastrálne územie C. A. v tom čase mali nezisteného vlastníka. V tejto vložke bol posledný zistení ako vlastníka zapísaný D. O.. Štát vedel, že po D. O. dedila N. O. podľa uznesenia Dnot 57/53 zo dňa 03.05.1953. Štát vedel, že N. O. bola bezdetná, tomuto majetku po jej smrti nebol zistený ani určený vlastníka. Odvolatelia poukázali na § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka vtedy platnom znení. V roku XXXX D. E. zomrela, jej právni nástupcovia si neuplatnili svoje nároky na majetok v reštitučnom konaní. Boli uskutočnené viaceré dedičské konania po D. E., v ktorých nebol predmetný majetok uvádzaný. Odvolatelia sú názoru, že v roku 2015 dedičia po D. E. mali už k dispozícii notársku zápisnicu N 75/53, nepredložili ju dedičskom konaní, ani nepodali návrh na súd, podľa odvolateľov z toho dôvodu, že dedičia si boli vedomí, že uvedená kúpna zmluva je absolútne neplatná. V roku 2015 viedla proti odvolateľom žalobkyňa 1/ neúspešný súdny spor, pred Okresným súdom Piešťany pod spis. zn. 4C54/2015. Z tohto vyplýva, že D. E. bola znalá zákona a vedela, že nehnuteľnosti treba mať pre istotu aj zapísané v príslušných evidenciách. Predmetné nehnuteľnosti však D. E. nepovažovala za svoj majetok. Tento majetok nikdy neužívala, nedisponovala ním, ani si nepriznávala k nemu a neplatila dane. D. E. sa v sčítaniach obyvateľstva a nehnuteľností k predmetnému majetku nehlásila. Právni nástupcovia si tento svoj majetok neprihlásili, neplatili dane a nerobili si žiaden nárok, takisto ho neuvádzali v sčítacích hárkoch. Tento majetok bol predmetom ich záujmu až v roku 2017, teda nemožno na ich strane uvažovať o vydržaní.

Odvolatelia tento majetok nadobudli na základe povolenia vkladu vlastníckeho práva, pričom toto vkladové konanie nikto nenapadol opravným prostriedkom, boli výhradnými daňovníkmi k tomuto majetku. V roku 1990 tento majetok prešiel delimitáciou na obec A. a následne na obec C. A.. Podiely na majetku odvolatelia kúpili kúpnu zmluvou zo dňa 20.06.1990 fyzické osoby D. P. a následne aj dňa 22.12.1993 kúpnu zmluvou predmetné nehnuteľnosti od obce C. A., pričom k uvedeným zmluvám bol vždy udelený súhlas spoluvlastníka, prihlásili si nehnuteľností k dani z nehnuteľností, ktorú nepretržite platia.

Právny nástupca D. E. dcéra N. Q. a jej manžel H. Q. sa prihlásili k domu s.č. XXX, žiadosťou o pridelení súpisného čísla až v roku 1995 deklarovali v tejto žiadosti, že dom je postavený len na parcele č. 284 vo výmere 97m². V roku 2001 právny nástupca D. E. vnučka A. B. deklarovala v stavebnom konaní, že vlastníčkou parcely č. 284 bola len dcéra D. E. dcéra N. Q.. V roku 1965 zbúrali pôvodný dom na parcele 284, kde mala doživotne bývať a užívať príslušné pozemky N. O. na základe postupnej zmluvy z roku 1943. Všetky stavby od zbúrania pôvodného domu na parcele 284 boli stavby neoprávnené bez stavebného povolenia a bez súhlasu vlastníkov stavby. Stavba nepovolená a neoprávnená dom č. XXX je zriadená na 5 parceliach, ku ktorým terajší vlastníka stavby A. B. nemá žiadne oprávnenie na jeho užívanie pre postavenie stavby a takisto ani jej právni predchodcovia, ktorí zriadili tiež na cudzích pozemkoch neoprávnené a nepovolené, zriadili oplotenia mimo hraníc parciel, takže si sami znemožnili fyzické užívanie ďalších predmetných nehnuteľností. Teda je vylúčené, že išlo o držbu nehnuteľnosti oprávnenú, išlo o neoprávnenú okupáciu uzurpáciu.

Súd vo svojom rozsudku správne neposúdil skutočnosť, že D. E. ani jej právni nástupcovia nedali nehnuteľnosti riadne zapísať do katastra a nesprávali sa ich ako ich vlastníci najmenej po dobu 64 rokov. D. E. pritom mala nepochybne vedomosť o predmetnej zmluve, lebo ju podpísala, ale nekonala ako vlastníka. Súd vôbec taktiež nezobral do úvahy nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 151/2016 z 03.05.2017. Podľa odvolateľov, aj keď by bola predmetná zmluva platná, je treba podľa ústavného súdu posudzovať nadobudnutie vlastníckeho práva odvolateľov aj nadobudnutie vlastníckeho práva obcou C. A. tak, že kvôli nedbanlivosti D. E. ako aj ich právnych nástupcov boli prevedené právne úkony uzavretia kúpnych zmlúv ako aj došlo k právnej skutočnosti opísanej v roku 1984 a keďže D. E. neurobila nič pre to, aby tento majetok zapísaný riadne v evidencii a neskôr katastri nehnuteľností vlastníka.

Neobstojí ani tvrdenie súdu, že tento zápis malo urobiť štátne notárstvo v roku 1953. Tento postup je možný až podľa zákona 1954, teda ide o nepripustnú retroaktivitu. Dedičské konanie bolo už ukončené právoplatne a vykonateľne pred platnosťou a účinnosťou zákona č. 52/1954 § 12.

Takisto odvolatelia poukázali na rozhodnutie Veľkého senátu NS SR zo dňa 27.04.2021 sp. zn. 1VObdo/2/2020. V roku 1984 ide o originálne nadobudnutie vlastníckeho práva štátov na základe zákona. Nejde tu o rozhodnutie štátneho orgánu o prevode vlastníckeho práva, lebo štát vedel o existencii notárskej zápisnice s obsahom absolútne neplatného právneho úkonu, vedel o dedičskom rozhodnutí z 03.05.1950, tieto rozhodnutia robil sám štát prostredníctvom štátnych notárstiev. Štát vedel, že zdedila majetok po svojom manželovi vrátane predmetnej nehnuteľnosti a zároveň vedel, že N. O. zomrela bez zanechania závetu a nemal vedomosť o možných dedičov. Tento majetok v roku 1984 nezisteného vlastníka. Ide o vznik nového vlastníckeho práva originálnym spôsobom, pretože neexistuje predchodca ani prevodca vlastníckych práv.

Odvolatelia nadobudli predmetné nehnuteľnosti dobromyseľne na základe zákona, kúpna zmluva bola odsúhlasená na obecnom zastupiteľstve. Odvolatelia sa správajú ako vlastníci, majetok je priznaný na účely dane z nehnuteľností, nepretržite zaňho platia. Najmenej v roku 2004 im uplynula prípadná lehota pre vydržanie predmetnej nehnuteľnosti, lebo dobromyseľne nadobudli vlastnícke právo v roku 1994. Súd sa v odôvodnení opiera o nesprávne závery, ktoré nezodpovedajú skutočnostiam a odporujú zákonu, opiera sa len o právne nezáväznú komentárku a stanoviská, ktoré boli publikované až v roku 1953 - 1958, ktoré neexistovali v roku 1953. Je nepripustné, že súd ignoroval odvolateľom ich vlastnícke právo nadobudnuté presne podľa zákona, ktoré je vykonávané nepretržite od jeho nadobudnutia takmer 30 rokov. Súd porušil vlastnícke práva odvolateľov, lebo ignoroval okrem iného aj zrejme splnenie všetkých podmienok na vydržanie vlastníckeho práva. Súdu oznámili, že spĺňajú všetky zákonné podmienky na vydržanie predmetnej nehnuteľnosti, ktoré nadobudli a vydržacia lehota uplynula už v roku 2004.

Odvolatelia sa domáhajú, aby súd zrušil napadnutý rozsudok alebo v celom rozsahu žalobu zamietol a priznal odvolateľom trovy konania.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných 2/ a 3/ poukázali na to, že súd prvej inštancie sa podrobne venoval platnosti Kúpnej zmluvy, a to v bode 47. a nasl. odôvodnenia rozsudku. Žalobcovia iba zdôrazňujú, že aj v zmysle vtedy platných právnych predpisov dedič nadobudol vlastníctvo k dedenému majetku už smrťou poručiteľa, teda N. O. nebola v čase uzavretia Kúpnej zmluvy nevlastníkom, ako sa to snažia žalovaní 2/ a 3/ interpretovať. V odvolaní opakovane poukazujú na to, že podľa ich názoru bolo na scudzenie majetku potrebné privolenie súdu a žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno predloženia takéhoto privolania. Tejto otázke, ktorá je základnou a rozhodujúcou právnou otázkou v tomto spore, sa súd prvej inštancie podrobne venoval v bode 47. až 49. odôvodnenia rozsudku, pričom správne poukázal stotožňujúc sa tak s argumentáciou žalobcov, že ust. § 556 zákona č. 141/1950 Sb. Občiansky zákonník sa nevzťahuje na tento prípad, nakoľko dedičstvo po D. O. nebolo zabezpečené a preto dedička N. O. privolenie súdu na jeho scudzenie. Poukázali na znenie § 554, § 555 a § 556, § 560 zákona č. 141/1950 Sb., § 318, § 337 zákona č. 142/1950 Sb. Vychádzajúc z týchto ustanovení privolenie súdu na scudzenie dedičstva bolo potrebné iba v prípade, ak bolo dedičstvo zabezpečené a navyše takéto dedičstvo mohlo byť scudzené iba v prípade, ak tomu nebránil spôsob jeho zabezpečenia. Spôsob zabezpečenia dedičstva bol najmä nasledovný: - uloženie na súde, - zapečatenie v byte - uloženie u uschovávateľa - zákaz výplaty vkladov a iných pohľadávok. Vyššie uvedenú argumentáciu žalobcov potvrdzuje aj zaradenie § 556 do 37 hlavy OZ a jej časti označenej ako „Zabezpečenie dedičstva“, ale aj z ustanovení OSP platného v tom čase, ktoré v § 337 jasne uvádza, že po právoplatnom uznesení o potvrdení dedičstva, súd zruší vykonané zabezpečenie dedičstva. Súd prvej inštancie si navyše pre riadne právne zhodnotenie veci zabezpečil aj literatúru z daného obdobia, pričom konštatoval, že nielen vtedajšie učebnice práva (Plank), ale aj prvá pracovná konferencia občianskeho procesného práva usporiadaná Československou akadémiou vied sa priklonila k názoru, že v čase pred právoplatným potvrdením nadobudnutia dedičstva, ak sa v konkrétnom prípade nevyslovilo zabezpečenie dedičstva podľa § 318 OSP, môže dedič disponovať dedičstvom alebo jeho časťami bez privolenia štátneho notárstva, resp. analogicky súdu. Súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke správne a presvedčivo a podrobne svoje rozhodnutie zdôvodnil. Žalovaní 2/ a 3/ v odvolaní predkladajú vlastný výklad nielen Kúpnej zmluvy, ale aj právnych predpisov a účelovo vytrhávajú z kontextu dokumentov vety bez vzájomných súvislostí, čo však nič nemení na tom, že D. E. platne nadobudla spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3-iny na nehnuteľnostiach v k. ú. C. A.. N. O. platne previedla spoluvlastnícky podiel na pozemkoch o veľkosti 1/3-iny na D. E., nakoľko to vtedy platný OZ umožňoval, nebol teda žiadny dôvod, aby sa odvolávala voči uzneseniu o dedičstve, nakoľko uzavretím Kúpnej zmluvy sa stala vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu. Kúpna zmluva obsahuje súhlas ONV, ktorý bol udelený dňa 10.01.1954, zn. XI-713-1954-

My. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že v inkriminovanom čase (konkrétne od 01.01.1951) sa nehnuteľnosti nadobúdali samotnou zmluvou a zápis do pozemkovej knihy stratil konštitutívny charakter. D. E. nemusela namietat' nezapisanie nehnuteľností na svoje meno. Rovnako je bez právneho významu, že v uznesení o dedičstve nie je zmienka o Kúpnej zmluve, ako aj súd prvej inštancie konštatoval išlo o 2 samostatné úkony toho istého notára. Žalobcom nie je zrejme, na základe čoho žalovaní 2/ a 3/ v odvolaní uvádzajú, že notár správne vyhodnotil, že kúpna zmluva je absolútne neplatná. Takéto konštatovanie sa v dôkazoch doložených v konaní nikde nenachádza a takáto argumentácia v konaní na súde prvej inštancie ani nezaznela. Rovnako nesprávne si žalovaní 2/ a 3/ vykladajú účinky privolenia súdu s nakladaním s ešte neprededeným majetkom, avšak to je úplne irelevantné, nakoľko ustanovenia OZ o zabezpečení dedičstva sa netýkajú tohto prípadu. Veľmi nelogicky potom vyznieva odvolacia argumentácia, že D. E. bola vlastníčkou majetku a pripúšťajú, že zápisy do PKV mali iba deklaratórny charakter. Žalovaní 2/ a 3/ neustále opomínajú fakt, dedič môže majetok scudziť ešte pred jeho právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve, nakoľko okamihom nadobudnutia vlastníckeho práva je smrť poručiteľa a právoplatnosť rozhodnutia o dedičstve iba deklaruje, že dedič sa smrťou poručiteľa stal vlastníkom majetku.

Súd prvej inštancie správne konštatoval, že veci opustené pripadajú do vlastníctva štátu, avšak v roku 1984 nešlo o veci opustené, nakoľko D. O. nežil a nebol odsťahovaný na neznámom mieste a nehnuteľnosti boli riadne užívané D. E., resp. jej dcérou a zaťom (právna predchodkyňa žalobkyne 1/). Šetrenie ONV vôbec neprebehlo, nakoľko ak by sa tak stalo, štát by zistil, že nejde o nehnuteľnosti opustené. Žalobcovia sa plne stotožňujú s odôvodnením rozsudku súdom prvej inštancie v tejto otázke. V dokumente označenom ako „Prechod nehnuteľnosti na čl. štát v zmysle § 453 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. zo dňa 01.10.1984 , č. Fin.4/Rp-3826/F sa doslovne uvádza, že „finančný odbor ONV v Trnave deklaruje, že spoluvlastnícke podiely R. O. o veľkosti 4/12-in, H. G. o veľkosti 1/12-iny a O. D. o veľkosti 4/12-in sú opustené, k čomu mal tunajší odbor prísť na základe šetrenia a bolo zistené, že spoluvlastníci nehnuteľností sa zdržujú na neznámom mieste v zahraničí, nikoho nepoverili správou svojho majetku a o svoj majetok sa nehlásia. Z vyššie popísaných skutočností je preukázané, že výsledok „šetrenia“, ktoré zrejme ani neprebehlo, sa preukázateľne nezakladal na pravde, nakoľko D. O. v roku 1984 nebol v zahraničí, ale bol viac ako 30 rokov mŕtvy a jeho zákonná dedička nehnuteľnosti previedla na Vyjadrenie k odvolaniu Strana 5 z 7 D. E., ktorej dcéra N. Q. nehnuteľnosti užívala ako dvor priľahlý k rodinnému domu, ktorý v tom čase bol postavený cca 20 rokov a záhrady. Teda nehnuteľnosti neboli opustené a ich vlastníci v nich bývali, resp. bývali v obci C. A., teda neboli neznámi. Takýto prechod bol nezákonný, nakoľko vlastník neurobil jednostranný právny úkon smerujúci k opusteniu nehnuteľností. Obec ako žalovaný 1/ sa na pojednávaní konanom dňa 14.04.2021 jasne vyjadril, že nehnuteľnosti užíva žalobkyňa 1/ (vnučka poručiteľky) a žalovaný 1/ tieto nijako nevyužíva. Sám žalovaný 1/ sa vyjadril, že pozemky nevníma ako opustené, pozemky parcelné č. 283 a 264 sú ucelené a dom so súpisným č. XXX, ktorý je na nich postavený bol postavený skôr ako v roku 1984. Žalovaní 2/ a 3/ už počas niekoľko rokov trvajúceho konania pred súdom prvej inštancie bezdôvodne očierňovali D. E., ktorú nikdy osobne nepoznali a ktorá zomrela cca pred 40 rokmi a pokračujú v tom aj v odvolacom konaní bez skutkovej alebo právnej relevancie s predmetom konania. Domnienky žalovaných 2/ a 3/, že štát v roku 1984 vedel, že N. O. bola bezdetná sú iba nepodložené tvrdenia, ktoré vyznievajú veľmi nepravdepodobne, nakoľko štát deklaroval, že D. O. je v cudzine a majetok je opustený a osobu N. O. v listine ani nespomínal. Opakovane poukazujú, že ani jedna zo štátom deklarovaných skutočností nebola pravdivá. D. E. údajne nič na obranu svojich práv neurobila, avšak žalovaní 2/ a 3/ opomínajú, že D. E., ktorá spolu s rodinou majetok nerušene užívala, nemohla mať objektívne vedomosť o postupe ONV v 09/1984.

Žalobcovia nikdy nepochybovali o tom, že D. E. bola vlastníčkou 1/3-iny pozemkov, avšak v čase prvého sporu č. k. 4C/54/2015 vedenom na OS Piešťany to nevedeli dostatočne preukázať, nakoľko nedisponovali listinou - Kúpnu zmluvou z roku 1953, ktorú našli náhodne v dome žalobkyne 2/ a následne sa ju ešte v pôvodnom konaní snažili predložiť, avšak súd ju už nevzal do úvahy (nakoľko sa tak stalo až po späťvzati návrhu z ich strany). Práve z tohto dôvodu následne iniciovali toto konanie. Ak by ňou disponovali skôr, predložili by ju už v konaní č. k. 4C/54/2015 ešte pred tým, ako boli vzhľadom na dôkaznú núdzu nútení zobrať svoj návrh späť a nevzali by na seba riziko neúspešnosti sporu a s tým súvisiace náklady a ďalšie časové straty. Po D. E. bolo viacero dedičských konaní, čo nie nič nezvyčajné, nakoľko právne predpisy umožňovali nadobudnutie vlastníckeho práva do roku 1951 iba zápisom do PKV a neskôr iba zmluvou, a teda majetok sa po poručiteľke objavoval postupne, neskôr počas ROEPU sa objavil ďalší. Žalovaní 2/ a 3/ sa snažia nájsť náznak nezrovnalostí, avšak treba brať do úvahy, že uvedené sa dialo pred cca 70 rokmi a následne prišlo obdobie, kedy sa súkromné vlastníctvo úplne potláčalo a štát s ním nakladal veľmi povrchno, ba až úmyselne nedbalo (najmä ak mohol konštatovať, že majetok je opustený a ako taký ho štát môže nadobudnúť) čo prinieslo do

vlastníckych vzťahov zmätok a je súdu známe z jeho činnosti, že obdobných prípadov je množstvo. Domnienky žalovaných, že D. E. nehnuteľnosti nepovažovala za svoj majetok sú zasa iba fabulovaním žalovaných v 2/ a 3/, nakoľko práve na časti týchto nehnuteľností si postavila jej dcéra N. Q. rodinný dom, v ktorom v súčasnosti býva žalobkyňa 1/. Žalovaní 2/ a 3/ sa neustále snažia vec prejednávajúce súdy presvedčiť o tom, že žalobcovia, resp. už ich právni predchodcovia, nehnuteľnosti bezprávne „okupujú“, sú čiernymi stavebníkmi a podobne, avšak neustále opomínajú preukázaný a nesporný fakt, že D. E. nadobudla a užívala nehnuteľnosti niekoľko 10 ročí pred tým, ako na nich žalovaní kúpili spoluvlastnícke podiely od tretích osôb, resp. v čase, keď boli žalovaní 2/ a 3/ v detskom veku, a preto ich tvrdenia o tom, aké vedomosti mala D. E. mať pri nadobudnutí nehnuteľností v snahe vykresliť ju ako nedobromyseľnú osobu, vyznievajú účelovo a nedôveryhodne. Práve zo strany žalovaných 2/ a 3/ išlo o veľmi neštandardný spôsob nadobudnutia nehnuteľností. Žalovaní 2/ a 3/ uzavreli dňa 22.12.1994 so žalovaným 1/ kúpnu zmluvu, predmetom, ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 9/12-in na pozemkoch už v tom čase zapísaných na LV č. XXX, a to konkrétne: - pozemok parcelné č. 266, druh pozemku záhrada o výmere 36 m², - pozemok parcelné č. 267, druh pozemku záhrada o výmere 86 m², - pozemok parcelné č. 269, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 47 m² a - pozemok parcelné č. 282, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 442 m². V tom čase boli na LV č. XXX vedené aj pozemky parcelné č. 264, 283, 273, 274 a 281, ktoré však žalovaný 1/ žalovaným 2/ a 3/ nepredal. Teda žalovaní 2/ a 3/ ako osoby s vysokoškolským vzdelaním, pričom navyše žalovaná 3/ ako advokátka zmluvu vypracovala, vedeli, že ide o pozemky, ktoré užívajú tretie osoby, vedeli, kde sa nachádzajú a museli vedieť, že nešlo o opustené nehnuteľnosti, ale o nehnuteľnosti, ktoré boli dlhodobo užívané a minimálne dve z nich sa nachádzajú v uzavretom dvore. Teda žalovaní 2/ a 3/ sa veľmi ťažko môžu považovať za dobromyseľných, nakoľko poznali okolnosti a skutkový stav užívania pozemkov v čase ich nadobudnutia. Žalobcovia poukazujú na bod 53 odôvodnenia rozsudku, z ktorého sú zrejme preukázané užívacie vzťahy, avšak ako súd prvej inštancie správne skonštatoval, toto nie je relevantné vzhľadom na to, že D. E. spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3-iny nadobudla kúpou v roku 1953. Pokiaľ ide o odvolateľmi citovaný nález ÚS I. ÚS 151/2016, tento sa netýka skutkového stavu v tomto konaní, navyše závery v ňom prijaté boli nahradené rozhodnutím Veľkého senátu NS SR sp. zn. 1VObd/2/2020, ktorý sa venoval najmä zjednoteniu judikatúry zohľadňujúcej dobromyseľnosť nadobúdateľa a zásade nemo plus iuris, pričom je zrejme, že nemožno ho použiť v tomto prípade, nakoľko v zmysle tohto judikátu dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Teda v prípade, ak nešlo o vec opustenú, štát k nej nenadobudol vlastnícke právo zo zákona, nakoľko chýbala základná podmienka, a to opustenosť veci a neznámy vlastník veci. Vec bola v tom čase riadne užívaná známymi osobami. Následne na to nebola splnená podmienka ustanovená v zákone č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, nakoľko podľa legislatívy ako aj zaužívanej judikatúry zákon č. 138/1991 Zb. k reálnemu prechodu vlastníckeho práva vyžaduje splnenie viacerých, zákonom presne stanovených podmienok. Ich splnením sa vytvára osobitné právne postavenie určitého druhu majetku, ktorý podlieha režimu prechodu vlastníckeho práva zo štátu na obec. Odhliadnuc od právneho režimu hnutelností patriacich orgánom miestnej štátnej správy je zrejme, že § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. pre prechod majetku do vlastníctva obcí vyžaduje, aby išlo o: a/ majetok štátu, b/ ku ktorému patrilo ku dňu účinnosti zákona č. 369/1990 Zb. právo hospodárenia národným výborom na území, ktorých sa nachádzajú. Je evidentné, že v tomto prípade nebola splnená prvá základná podmienka, a to, že šlo o majetok štátu a preto ani nemohol v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. prejsť na žalovaného 1/. Žalobcovia majú za to, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil a navrhujú, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a žalovaných 2/ a 3/ zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania.

6. Žalovaní 1/ a 2/ v odvolacej republike uviedli, že svoje vlastnícke právo odvodzujú od nového vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré vzniklo na základe zákona zákonným spôsobom. Kúpna zmluva zo dňa 29.4.1953 je neplatným právnym úkonom, bola uzavretá predčasne. Po právoplatnosti a vykonateľnosti dedičského uznesenia D. E. žiadnym právne relevantným spôsobom sa s predmetnými nehnuteľnosťami nezaoberala, až do svojej smrti neurobila žiaden úkon zapísania tejto zmluvy do príslušnej evidencie. D. E. vedela, že ak by chcela disponovať s majetkom, tak tento si mala dať zapísať do katastra nehnuteľností. Toto neurobila a tým, že nekonala znamená, že sa necítila vlastníkom nehnuteľností. Štát nadobudol majetok ako nové vlastnícke právo na základe zákona. Súd prvej inštancie uvedené ignoruje, ignoruje zákon, napadnutý rozsudok ide proti zákonu. Okamihom

nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaných, títo sa správajú k majetku ako skutoční vlastníci. Keďže odvolatelia sú vlastníci, nemôžu podať žalobu o vydržanie, hoci spĺňajú všetky podmienky, pretože lehota v tomto prípade bola splnená v roku 2004 a dobromyseľnosť je preukázaná zakladovanou listinou, teda kúpnu zmluvou podľa práva. Podľa odvolateľov nie je možné rozhodovať na základe komentárov zákonom. V predchádzajúcom súdnom konaní spis. zn. 4C/54/2015 na Okresnom súde Piešťany, notársku zápisnicu N75/53 ako podporný dôkaz pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním žalobcovia neuplatnil. Teda už v tomto období vyhodnotili, že nie je vhodná ako dôkaz. V ostatnej časti odvolatelia zopakovali skutočnosti uvedené už v odvolaní.

7. K vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/ sa vyjadrili žalobcovia (odvolacia duplika). Odvolatelia neustále opakujú svoju nesprávnu právnu argumentáciu a taktiež ničím nepodložené subjektívne tvrdenia a hypotézy, ktoré sa však nezakladajú na pravde. Žalobcovia opakovane dávajú do pozornosti súdu, že žalovaní 2/ a 3/ uzavreli dňa 22.12.1994 so žalovaným v 1. rade kúpnu zmluvu, predmetom, ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 9/12-in na pozemkoch už v tom čase zapísaných na LV č. XXX, pozemok parcelné č. 266, druh pozemku záhrada o výmere 36 m², pozemok parcelné č. 267, druh pozemku záhrada o výmere 86 m², pozemok parcelné č. 269, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 47 m² a pozemok parcelné č. 282, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 442 m². V tom čase boli na LV č. XXX vedené aj pozemky parcelné č. 264, 283, 273, 274 a 281, ktoré však žalovaný 1/ žalovaným 2/ a 3/ nepredal. Teda žalovaní 2/ a 3/ ako osoby s vysokoškolským vzdelaním, pričom navyše žalovaná 3/ ako advokátka zmluvu vypracovala, vedeli, že ide o pozemky, ktoré užívajú tretie osoby, vedeli, kde sa nachádzajú a museli vedieť, že nešlo o opustené nehnuteľnosti, ale o nehnuteľnosti, ktoré boli a sú dlhodobo užívané tretími osobami a minimálne dve z nich sa nachádzajú v uzavretom dvore. Žalovaní 2/ a 3/ poznali tento stav, avšak vzhľadom na to, že rodina žalobcov pochádza z jednoduchých pomerov, sa zrejme domnievali, že sa nebudú vedieť relevantne brániť, čomu nasvedčujú všetky kroky, ktoré následne žalovaní 2/ a 3/ podnikali. Teda ich údajná tvrdená dobromyseľnosť nikdy nejstvovala. Žalovaní 2/ a 3/ mali od počiatku všetky indicie smerujúce k tomu, že reálne sa môže preukázať, že osoby užívajúce pozemky sú ich vlastníkami a spoliehali sa iba na to, že žalobcovia nebudú schopní vec riešiť právne relevantným spôsobom. Žalobcovia dávajú do pozornosti, že v našom právnom poriadku platí, že hodnovernosť a záväznosť údajov katastra je konštruovaná ako vyvrátená právna domnienka. Žalobcovia zopakovali dôvody pre ktoré je kúpna zmluva spísaná vo forme notárskej zápisnice č. N75/53, Nz66/53 dr. Silvestrom Slezákom (ďalej len „Kúpna zmluva“) platná, ktoré sú už uvedené v ich predchádzajúcom vyjadrení k odvolaniu.

D. E. sa svojim majetkom zaoberala, nakoľko sa v nich preukázateľne starala až do smrti o N. O. a následne tieto užívala jej dcéra s rodinou. Majetok vlastnícky nikdy opustený nebol, nakoľko obsahom vlastníckeho práva je právnym poriadkom ustanovená možnosť vlastníka vec držať, užívať a disponovať s ňou podľa vlastného uváženia v medziach zákona. V konaní na súde prvej inštancie bolo preukázané vlastnícke právo D. E. k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnostiach. Neustále „hľadanie“ dôvodov prečo asi 75 ročná žena v roku 1984 neurobila nič, aby svoje vlastníctvo preukázala sú absurdné. D. E. bola v presvedčení, že kúpila spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, tieto užívala prostredníctvom svojej rodiny a nemala vedomosť o krokoch štátu. Nebola nikdy vo výkone svojho práva rušená. Objektívne nie je možné, aby žalovaní 2/ a 3/ neustále so 100% istotou uvádzali, čo všetko D. E. údajne vedela a robila a na tom stavali svoju obranu. Žalovaní 2/ a 3/ sa taktiež mýlia, ak uvádzajú, že štát údajne nadobudol „nové“ právo na základe zákona. Štát sa nikdy nestal vlastníkom. Nejde o originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva a náš právny poriadok pripúšťa nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka iba v rámci dedičského konania nepravým dedičom a v rámci obchodného práva pri kúpe tovaru, avšak iba v prípade, že dôjde k splneniu zákonom stanovených podmienok. Poukázali na správanie žalovaných 2/ a 3/, pričom žalovaná 3/ bola v čase nadobudnutia nehnuteľností advokátkou a mala potrebné vedomosti je veľmi pochybné. Nastoľuje sa otázka, z akého dôvodu by niekto kupoval nehnuteľnosti, o ktorých vie, že ich užívajú dlhodobo tretie osoby, pričom žalovaní 2/ a 3/ začali voči žalobcom podnikať kroky až v roku 2014/2015 po smrti matky žalobkyne 1/. Až v tom čase sa začali domáhať svojho údajného vlastníckeho práva spôsobom, ktorý doslova šikanoval rodinu žalobkyne 1/ (slovné útoky, naschvály v podobe orezávania stromov, pokusu o zničenie ozdobnej studne, parkovanie vozidla na trávniku a blokovanie vozidiel rodiny žalobkyne 1/, úmyselné nezatváranie hlavnej brány na ulicu, od ktorej im žalobkyňa 1/ rámci snahy o korektné riešenie poskytla kľúč a podobne). Zrejme sa v tom čase uistili, že žalobkyňa nemá potrebné listiny na preukázanie svojho vlastníckeho práva, nakoľko sa tieto nenachádzali ani v archívoch.

Je evidentné, že žalovaní 2/ a 3/ vo svojej argumentácii blúdia, nakoľko na jednej strane uvádzajú, že D. E. nebola vlastníčkou, ale na strane druhej uvádzajú, že svoj majetok opustila a necítila sa byť jeho

vlastníčkou. Za vyslovene klamlivé možno považovať tvrdenie žalovaných 2/ a 3/, že dedičia po D. E. sa nesprávajú ako vlastníci, nakoľko títo doteraz tento majetok užívajú, s výnimkou zadných pozemkov (vzhľadom na prebiehajúci spor). Súd prvej inštancie nerozhodoval podľa komentárov k zákonu, ako to mylne uvádzajú odvolatelia. Súd prvej inštancie si v snahe riadne právne zhodnotiť vec zabezpečil literatúru z daného obdobia, pričom konštatoval, že nielen vtedajšie učebnice práva (Plank), ale aj prvá pracovná konferencia občianskeho procesného práva usporiadaná Československou akadémiou vied sa priklonila k názoru, že v čase pred právoplatným potvrdením nadobudnutia dedičstva, ak sa v konkrétnom prípade nevyslovilo zabezpečenie dedičstva podľa § 318 OSP, môže dedič disponovať dedičstvom alebo jeho časťami bez privolenia štátneho notárstva, resp. analogicky súdu. Súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke správne a presvedčivo a podrobne svoje rozhodnutie zdôvodnil. Fakt, že komentár použitý súd prvej inštancie bol publikovaný v 1956 neznamena jeho retroaktivitu, nakoľko sa venoval právnej problematike z rozhodného obdobia.

Žalobcovia nikdy nepochybovali o tom, že D. E. bola vlastníčkou 1/3-iny pozemkov, avšak v čase prvého sporu č. k. 4C/54/2015 vedenom na OS Piešťany to nevedeli dostatočne preukázať, nakoľko nedisponovali listinou - Kúpnu zmluvou z roku 1953, ktorú našli náhodne v dome žalobkyne 2/ a následne sa ju ešte v pôvodnom konaní snažili predložiť, avšak súd ju už nevezal do úvahy (nakoľko sa tak stalo až po späťvzátí návrhu z ich strany). Práve z tohto dôvodu následne iniciovali toto konanie. Ak by ňou disponovali skôr, predložili by ju už v konaní č. 4C/54/2015 ešte pred tým, ako boli vzhľadom na dôkaznú núdzu nútení zobrať svoj návrh späť a nevezali by na seba riziko neúspešnosti sporu a s tým súvisiace náklady a ďalšie časové straty. Žalobcovia poukazujú na svoje vyjadrenia urobené v tomto konaní a majú za to, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a žalovaných 2/ a 3/ zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania.

8. Na uvedené podanie žalobcov reagovala žalovaná 3/. Zopakovala doterajšie odvolacie argumenty. Žalobcovia neunesli dôkazné bremeno v spore. Žalovaní 2/ a 3/ sú oprávnení vlastníci sporných nehnuteľností už od roku 1990 a 1994. Nie je pravdou, že vlastníctvo je sporné ohľadne originálneho nadobudnutia štátom a následne obcou. Popreli, že by v čase vzniku ich vlastníckeho práva mali pochybnosti o neplatnosti, pretože zápis v katastri nebol nikým popretý, teda bol vierohodný. D. E. počas svojho života zápis v katastri nespochybnila. Nie je pravdou, že vlastníci si nemusia označiť majetok, podľa zákona o daniach je daná povinnosť. Všetky dôkazy predložené v spise svedčia v prospech žalovaných 2/ a 3/. Skutočnosť, že tieto dôkazy spochybňuje protistrana je irelevantné, nakoľko pre nich tento nesúladný stav spôsobila D. E., pretože nenadobudla majetok podľa zákona a nikdy sa nesprávala ako vlastníci.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie i v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku).

10. Predmetom konania je rozhodovanie o požiadavke žalobcov na určenie, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 264, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², parc. č. 273, záhrada o výmere 54 m², parc. č. 274, záhrada o výmere 140 m², parc. č. 281, záhrada o výmere 169 m² a parc. č. 283, záhrada o výmere 212 m², na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 266, záhrada o výmere 36 m², parc. č. 267, záhrada o výmere 86 m², parc. č. 269, zastavaná plocha a nádvorie

o výmere 47 m² a parc. č. 282, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 442 m², patria do dedičstva po nebohej D. E., K. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe žalobcov vyhovel v celom rozsahu. Proti rozsudku podali odvolanie žalovaní 2/ a 3/. Žalovaný 1/ odvolanie nepodal. Odvolací súd je v danej veci viazaný rozsahom odvolania, nejde o prípady, v ktorých odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania (§ 379 Civilného sporového poriadku). Keďže žalovaný 1/ odvolanie nepodal, predmetom odvolacieho konania zostalo určenie, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 266, záhrada o výmere 36 m², parc. č. 267, záhrada o výmere 86 m², parc. č. 269, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 47 m² a parc. č. 282, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 442 m², patria do dedičstva po nebohej D. E., K. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C. A., obec C. A., okres Piešťany, a to parcely registra „C“, parc. č. 264, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², parc. č. 273, záhrada o výmere 54 m², parc. č. 274, záhrada o výmere 140 m², parc. č. 281, záhrada o výmere 169 m² a parc. č. 283, záhrada o výmere 212 m², patria do dedičstva po nebohej D. E., K. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej E. XX.XX.XXXX nadobudol právoplatnosť. Odvolací súd pri posúdení tejto otázky vychádzal zo skutočnosti, že na LV č. XXX sú zapísaní ako vlastníci: žalovaní 2/ a 3/ v spoluvlastníckom podiele 3/12 na základe R I 2238/90 – kúpna zmluva uzavretá dňa 20.6.1990 ktorej zmluvnými stranami boli ako predávajúca D. P. K. O. a kupujúci - žalovaní 2/ a 3/ a žalovaný 1/ v spoluvlastníckom podiele 9/12 na základe Delimitácia Fin. 214/93, nadobúdaci titul odvolateľov - žalovaných 2/ a 3/ ohľadom nehnuteľností na LV. č. XXX nemá súvis s predmetným konaním. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaných 2/ a 3/ je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil v napadnutom rozsahu.

11. Žalovaní 2/ a 3/ v odvolaní v prvom rade napadli záver súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo preukázané ich tvrdenie, že kúpna zmluva z 29.4.1953 spísaná formou notárskej zápisnice je neplatná z dôvodu, že ju uzavrela N. O. K. D., ktorej vlastníctvo v čase uzavretia zmluvy nevzniklo. N. O. v čase uzavretia zmluvy bola len pravdepodobným dedičom. Majetok, ktorý bol predmetom zmluvy bol predmetom dedičského konania a tento majetok nebol obsahom rozhodnutia súdu podľa § 556 zák. č. 141/1950 Zb. Privolenie súdu sa v dedičskom spise nenachádza a ani protistrana takéto privolenie nepredložila.

12. Uvedené námietky odvolateľa uplatňovali už počas konania na súde prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa podrobne a vyčerpávajúco zaoberal skutkovou a právnou stránkou napadnutej kúpnej zmluvy uzavretou medzi predávajúcou N. O. a kupujúcou D. E. spísanou formou Notárskej zápisnice (N 75/53, Nz 66/53) zo dňa 29.4.1953, závery súd prvej inštancie sú uvedené v bodoch 47.- 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa stotožňuje s podrobne zdôvodneným právnym záverom súdu prvej inštancie opierajúci sa o dostupné zdroje a pramene na rozhodujúcu právnu otázku či N. O. ako jediná dedička po manželovi D. O. zomr. XX.X.XXXX, počas dedičského konania po manželovi (ešte pred rozhodnutím o potvrdení dedičstva) mohla právne dovoľeným spôsobom previesť vlastníckeho právo na D. E. kúpnu zmluvou spísanou vo forme notárskej zápisnice dňa 29.4.1953 a či bolo podľa § 556 Občianskeho zákonníka potrebné privolenie súdu na takéto scudzenie dedičstva. Takéto osobitné privolenie súdu v dedičskom spise po D. O. nebolo vydané a podľa názoru súdu prvej inštancie ani nebolo potrebné, dedička mohla disponovať majetkom ešte pred rozhodnutím o dedičstve potvrdením nadobudnutého dedičstva bez privolenia súdu vychádzajúc z bodu 49. odôvodnenia. Právne závery súdu prvej inštancie sú podložené dostupným výkladom sporného ust. § 556 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd nevidel dôvod súdom prvej inštancie použitý výklad spochybníť, považoval ho za správny. Ani odvolatelia v tejto otázke nepredložili v odvolaní žiadnu zásadnú právnu argumentáciu spôsobilú spochybníť správny záver súdu prvej inštancie, že dedička N. O. mohla bez privolenia súdu previesť vlastníckeho právo na D. E. kúpnu zmluvou.

13. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti posúdenia kúpnej zmluvy medzi predávajúcou N. O. a kupujúcou D. E. zo dňa 29.4.1953 dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s týmto právnym úkonom. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia pri posúdení namietaného a sporného právneho úkonu uviedol rozhodujúci skutkový stav,

zistený po náležite vykonanom dokazovaní a vysporiadal sa aj so všetkými pre vec rozhodujúcimi argumentmi strán. Pritom sa odvolal na konkrétne právne predpisy, ktoré správne aplikoval na prejednávaný spor. Právne závery súdu prvej inštancie hodnotí odvolací súd ako správne.

14. So zreteľom na uvedené ako nedôvodná bola vyhodnotená odvolacia argumentácia žalovaných 2/ a 3/, že kúpna zmluva zo dňa 29.4.1953 je absolútne neplatný právny úkon.

15. Žalovaní 2/ a 3/ v odvolaní dôvodili tým, že v roku 1984 štát zistil, že predmetné nehnuteľnosti vo vložke č. XXX kat. úz. C. A. mali nezisteného vlastníka. Štát vedel, že po D. O. dedila N. O., ktorá bola bezdetná a tomuto majetku po jej smrti nebol určený vlastník. Štát podľa § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka deklaroval, že tento majetok má nezisteného vlastníka a teda je vo vlastníctve štátu, pričom v tom čase D. E. na obranu svojich vlastníckych práv nič neurobila.

16. Súd prvej inštancie sa uvedenou argumentáciou zaoberal. V bode 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie podrobne preskúmal list ONV v Trnave – finančný odbor, číslo Fin. 4/ Rp-3826/F zo dňa 1.10.1984 adresovaný Stredisku geodézie Trnava vo veci: Prechod nehnuteľností na čsl. štát v zmysle § 453 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Súd prvej inštancie konštatoval, že nemohlo v prípade nehnuteľností po D. O. ísť o opustené veci ku dňu 1.10.1984, pretože v tom čase nežil, nehnuteľnosti riadne zdedila jeho manželka N. O.. Taktiež súd prvej inštancie vyhodnotil, že z uvedeného listu nevyplýva na základe akého šetrenia alebo listín malo byť uvedené, že D. O. je na neznámom mieste v zahraničí, nikoho nepoveril správou majetku a k svojmu majetku sa nehlási, pričom ak by šetrenie prebehlo bolo by nepochybne zistené, že D. O. zomrel v roku XXXX. Z uvedených skutočností potom súd prvej inštancie vyvodil záver, že šetrenie o tom, či sporné nehnuteľnosti boli opustené neprebehlo riadne, teda nehnuteľnosti neboli vecou opustenou v zmysle § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka a preto nemohol ONV Trnava platne deklarovať prechod vlastníckeho práva na štát a preto nemohli nehnuteľnosti prejsť delimitáciou na žalovaného 1/.

17. Odvolací súd považuje závery súdu prvej inštancie uvedené v bode 52. odôvodnenia za správne a stotožňuje sa s nimi. Nie je pravdou tvrdenie odvolateľov, že v roku 1984 mali predmetné nehnuteľnosti nezisteného vlastníka. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nešlo o veci opustené po D. O., pretože nehnuteľnosti zdedila manželka N. O., ktorú skutočnosť v danom čase bolo možné overiť pri vynaložení primeranej nevyhnutnej odbornej starostlivosti príslušného štátneho orgánu vo veci posudzovania možného prechodu nehnuteľností na štát. V konaní nebolo preukázané tvrdenie odvolateľov, že v rozhodnom čase, v roku 1984 bol majetok D. O. opustený a mal nezisteného vlastníka. Z uvedeného potom vyplýval jediný možný záver, že nehnuteľnosti neboli vecou opustenou a preto v zmysle § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase nebola splnená podmienka potrebná na to, aby vec mohla pripadnúť štátu. Z predmetného listu ONV Trnava finančný odbor, číslo Fin. 4/ Rp-3826/F zo dňa 1.10.1984 nevyplýva tvrdenie odvolateľov, že by štát vedel, že po D. O. dedila N. O..

18. Ďalšia zásadná odvolacia argumentácia žalovaných 2/ a 3/ sa týkala skutočnosti, že žalovaní 2/ a 3/ nadobudli vlastnícke právo podľa zákona, správajú sa ako vlastníci a svedčí im skutočnosť, že najmenej od roku v roku 2004 uplynula pre nich vydržacia lehota, pretože dobromyseľne nadobudli vlastnícke právo v roku 1994. Na túto skutočnosť odvolatelia poukazovali už pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie k uvedenej obrane žalovaných 2/ a 3/ uviedol, že otázku potencionalneho vydržania zo strany žalovaných 2/ a 3/ považoval za nadbytočnú, pretože predmetom konania je určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelke D. E., ktorá nehnuteľnosti nadobudla v r. 1953 notárskou zápisnicou a zomrela dňa XX.X.XXXX a ku kúpe nehnuteľností zo stany žalovaných 2/ a 3/ došlo až v roku 1990 a 1994, teda po smrti poručiťelky.

19. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

20. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

21. Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

22. Držba je faktický stav, ktorý nie je v súlade s právom, ale napriek tomu je chránený v záujme ochrany pokojného stavu. Držba chráni správanie toho, kto má vec vo svojej moci, pričom držba spočíva v nakladaní s vecou ako s vlastnou. Právo držby je jedným z obsahových zložiek subjektívneho vlastníckeho práva a za určitých podmienok môže patriť osobe, ktorá je odlišná od vlastníka. Za držiteľa považuje Občiansky zákonník toho, kto nakladá s vecou ako s vlastnou, alebo kto vykonáva právo pre seba. Držba a vlastnícke právo sú dva rozdielne, hoci navzájom prepojené a podmienené inštitúty. Kým vlastnícke právo je najúplnejšie vecné právo, ktoré implikuje aj právo vlastníka držať vec, držba je iba akýmsi faktickým stavom, ktorý je pod ochranou súkromného práva. Pokiaľ ide o právnu podstatu držby, držba predpokladá faktické ovládanie predmetu dražby a vôľu držiteľa mať vec resp. právo pre seba. Občiansky zákonník rozlišuje medzi oprávnenou držbou a neoprávnenú držbou. Rozlišovanie medzi oprávnenou a neoprávnenou držbou súvisí so psychickou stránkou držiteľa. Pokiaľ ide o držbu oprávnenú, ide o dobromyseľnú držbu, pri ktorej sa predpokladá dobrá viera držiteľa o tom, že so zreteľom na všetky okolnosti je oprávnený byť držiteľom veci alebo práva. Pokiaľ ide o neoprávnenú držbu, ide o zlomyseľnú držbu, pretože držiteľ vie alebo musí vedieť o tom, že vlastníkom veci je niekto iný. Držba oprávnená alebo neoprávnená má právny význam najmä z hľadiska nadobudnutia vlastníckeho práva, ochrany držby a vysporiadania s vlastníkom. Iba oprávnený držiteľ môže vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo, pretože iba oprávnený držiteľ disponuje dobrou vierou. Neoprávnený držiteľ a detentor nemôžu vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo. Občiansky zákonník priamo nevymedzuje pojem oprávnenej držby. Ten, kto nie je vlastníkom veci sa považuje za oprávneného držiteľa vtedy, ak sa jeho držba opiera o platný právny titul, a príp. aj vtedy, ak v dobrej viere svoju držbu opiera o domnelý právny titul (napríklad o neplatnú zmluvu, na základe ktorej nadobudol vec). V opačnom prípade ide o neoprávneného držiteľa. V prípade oprávnenej držby platí zákonná domnienka, že držba sa opiera o platný právny titul. Existencia právneho titulu zakladá vznik oprávnenej držby bez ohľadu na to, či mohol viesť k vzniku práva. Platný právny titul pre oprávnenú držbu samo osebe nepostačuje. Je potrebné aj dobromyseľná držobná vôľa mať držanú vec pre seba. Dobrá viera držiteľa predstavuje psychickú kategóriu. Ide o vnútorné presvedčenie subjektu, že nekoná protiprávne, keď si prisvojuje vec alebo právo. V dobrej viere je teda držiteľ, ktorý sa domnieva, že mu držaná vec alebo vykonávané právo patrí, ale v skutočnosti tomu tak nie je. Keďže ide o osobné presvedčenie držiteľa, nestačí na preukázanie jeho dobrej vôle len jeho tvrdenie, že mu vec alebo právo patrí. Dobrú vôľu je vždy potrebné hodnotiť objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska samotného účastníka. Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec alebo právo patrí a že s ním nakladá ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami. Pri hodnotení dobrej viery je vždy nevyhnutné brať do úvahy, či držiteľ nemal resp. nemohol mať pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno od každého požadovať vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu, po celú dobu držby dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí.

23. Vyššie uvedené závery súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za nedostatočné, otázku posúdenia potencionálneho vydržania žalovanými 2/ a 3/ nepovažuje za nadbytočnú. Predmetom konania zostala požiadavka žalobcov na určenie, že spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach na LV č. XXX patrí do dedičstva po nebohej D. E. K. L. nar. X.X.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.X.XXXX. Žalovaní 2/ a 3/ v pozícii kupujúcich uzavreli kúpnu zmluvu dňa 22.12.1993 s Obcou C. A. v pozícii predávajúceho predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností na LV č. XXX (netvoría predmet konania) a LV č. XXX parc. č. 266 – záhrada o výmere 36 m², parc. č. 267 – záhrada o výmere 86 m², parc. č. 269 – zastavaná plocha vo výmere 47 m², parc. č. 282 – zastavaná plocha a nádvoría o výmere 442 m², spoluvlastnícky podiel 9/12, vklad povolený Správou katastra Piešťany pod č. V 29/94 zo dňa 17.1.1994, aktuálne vedené na LV č. XXX. Právna skutočnosť nadobudnutia vlastníckeho práva žalovanými 2/ a 3/ kúpnu zmluvou zo dňa 22.12.1993 od Obce C. A., posúdenie jej platnosti a otázka prípadného vydržania vlastníckeho práva zo strany žalovaných 2/ a 3/, na ktorej postavili svoju obranu v konaní, má bezprostredný vplyv na požiadavku žalobcov na určenie, že spoluvlastnícky podiel (v katastri nehnuteľností vlastnícky patriaci žalovaným 2/ a 3/) patrí do dedičstva po nebohej D. E.. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je rozhodujúce, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovaných 2/ 3/ došlo v roku 1994 a D. E. zomrela skôr, dňa XX.X.XXXX. Žalobným petitom sa strana žalobcov domáha vydania rozhodnutia, ktorým bude určené, že sporný spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva, pričom otázka potencionálneho vydržania sporného spoluvlastníckeho podielu žalovanými 2/ a 3/ musí byť súdom posúdená, pričom výsledok tohto posúdenia je okolnosťou, ktorá

môže mať vplyv na to či uplatnený nárok bude priznaný. Pokiaľ by obrana žalovaných 2/ a 3/ na vydržanie sporného spoluvlastníckeho podielu bola dôvodná (pričom táto okolnosť nebolo súdom prvej inštancie posudzovaná), išlo by o skutočnosť, ktorá by viedla k záveru, že nebolo možné vyhovieť požiadavke žalobcov na určenie, že spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach na LV č. XXX patrí do dedičstva po nebohej D. E. K. L. nar. X.X.XXXX, naposledy bytom A., m.č. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.X.XXXX, pretože v čase rozhodovania súdu o takomto petite by prípadné vydržanie vlastníckeho práva bolo prekážkou určenia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľke. So zreteľom na uvedené, na obranu žalovaných 2/ a 3/ ohľadom prípadného vydržania bolo potrebné vykonať navrhnuté dokazovanie, jeho výsledky vyhodnotiť a prijať z toho vyplývajúce právne závery, či žalovaní 2/ a 3/ preukázali naplnenie vyššie uvedených zákonných predpokladov vydržania. Pokiaľ súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené okolnosti považoval túto obranu odvolateľov za irelevantnú, nadbytočnú a nezaoberal sa ňou, je jeho záver o tejto otázke vecne nesprávny.

24. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu právnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

25. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, súd prvej inštancie vec v otázke eventuálneho vydržania vlastníckeho práva žalovaných 2/ a 3/ nesprávne právne posúdil tým, že neaplikoval právne normy, vec podľa príslušných právnych noriem ani právne nevyhodnotil, napadnutý rozsudok v tejto časti nie je vecne správny. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. v časti určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXX patrí do dedičstva po nebohej D. E. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A., D. C. A. M. XXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX a vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku zrušil a vec mu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne vec v zrušenom rozsahu prejednať, znova vychádzajúc z výsledkov dokazovania posúdiť žalobou uplatnený nárok už podľa príslušných právnych noriem. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné potom vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v Článku 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty žalovaných 2/ a 3/, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova v zrušenom rozsahu rozhodnúť. V odôvodnení rozhodnutia je nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

28. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).